718/05

Den 3. marts 2005 blev i sag nr. 64.012:

xxxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gammel Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse efter den 1/5 2004.

Selskabet har afvist at yde præmiefritagelse efter den 1/5 2004 under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet modtog den 22/11 2002 en anmeldelse af tab af erhvervsevne fra klageren, der er født i 1962. Det fremgår af anmeldelsen, at hun var blevet sygemeldt på grund af en piskesmældslæsion, og at hun havde gener i form af smerter og dårlig hukommelse og koncentration. Hun havde pådraget sig piskesmældslæsionen den 30/3 1997, og hun oplyste, at hun var blevet sygemeldt frem til den 1/7 1997, og at hun herefter havde arbejdet 37 timer om ugen frem til den 10/6 2002, hvor hun på ny blev sygemeldt. Det fremgår videre, at hun havde arbejdet som dagplejer, da hun kom til skade.

Selskabet modtog herefter oplysninger fra klagerens egen læge og fra Aa. Kommune. Det fremgår heraf, at klageren var sygemeldt, og at hun næppe ville kunne komme til at arbejde på fuld tid igen.

Selskabet bevilgede herefter præmiefritagelse fra udløbet af karensperioden den 10/9 2002. I forbindelse med bevillingen af præmiefritagelse gjorde selskabet opmærksom på, at der var tale om en forsikring med dækning ved tab af den generelle erhvervsev-

ne, men at selskabet i en midlertidig periode var indstillede på at vurdere sagen ud fra klagerens erhvervsevne i hidtidige erhverv. Selskabet gjorde samtidig opmærksom på, at det ville overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne, når dets lægekonsulent fandt, at det var muligt at vurdere denne.

Selskabet fulgte løbende op på sagen i kommunen. Klageren gennemgik bl.a. et arbejdsprøvningsforløb i et skolebibliotek og et arbejdsprøvningsforløb på Revacenter Aa. Selskabet forlængede bevillingen af præmiefritagelse under hendes erhvervsafklaring.

Den 19/2 2004 modtog selskabet en meddelelse fra klageren om, at hun havde fået bevilget fleksjob. Selskabet indhentede herefter oplysninger fra Aa. Kommune, som selskabet modtog den 12/3 2004.

Det fremgår bl.a. af oplysningerne, at klageren havde arbejdet på fuld tid som dagplejemor frem til januar 2002, hvor hun havde sagt op, da hun ikke kunne magte arbejdsopgaverne som dagplejemor længere. Herefter fik hun fuldtidsarbejde med ufaglært arbejde frem til juni 2002, hvorefter hun blev sygemeldt. Det fremgår endvidere, at hun havde været i arbejdsprøvning som biblioteksmedhjælper på en skole. Følgende fremgår af kommunens notat af 5/6 2003:

> "Hun startede forløbet d. 10/3 med 20 timer/uge. Pr. 19/3 blev arbejdstiden nedsat til 16 timer/uge. Pr. 8/4-04 blev det aftalt, at L.-L. [klageren] holder en pause pr. 15 min. hver time. Den 24/4 måtte pgl. afbryde arbejdsprøvningen, idet hun ikke kunne magte det."

Kommunen fandt ikke, at dette arbejdsprøvningsforløb var tilstrækkeligt til at kunne vurdere klagerens situation, og man havde derfor henvist hende til fornyet arbejdsprøvning på Revacenter Aa.

Samtidig modtog selskabet en speciallægeerklæring af 20/12 2002 fra speciallæge i neurokirurgi O.F., hvoraf det bl.a. fremgår, at klageren har gener i form af konstante nakkesmerter og hyppig hovedpine på grund af nakkesmerterne. Der er endvidere problemer med hukommelse, koncentration, øget irritabilitet, støjoverfølsomhed, træthed, tendens til svedudbrud og tiltagende højdeskræk. Ved speciallægens objektive under-

søgelse fandtes nedsat bevægelighed af nakken og ømhed af nakke- og skulderågs-muskulaturen, men helt normale forhold i øvrigt.

Af speciallægeerklæring af 22/5 2003 fra neuropsykolog M.K. fremgår bl.a., at klageren havde fået yderligere problemer med energimobilisering, og at dette havde givet anledning til indprentnings- og koncentrationsforstyrrelser, manglende udholdenhed i forbindelse med problemløsning og nedsat visuomotorisk tempo.

Endvidere modtog selskabet en Generel Helbredsattest fra klagerens egen læge.

Klageren blev henvist til et fornyet arbejdsprøvningsforløb på Revacenter Aa.

Af ressourceprofilen, der er udarbejdet den 3/2 2004, fremgår bl.a.:

> "**RCA vurderer**, at arbejdsprøvningen har vist, at L. er i stand til at arbejde 2-2½ time dagligt i rolige omgivelser med afgrænsede og overskuelige opgaver, der ikke skal være færdige til bestemt tid. At hun har brug for nedsat tempo og mundtlig instruktion ved nye opgaver, idet hendes koncentrationsevne har tendens til at svigte, når hun skal læse instruktioner. At den produktive indsats har været lavt sammenlignet med en normal dagproduktion på værkstedet. At der er skånehensyn overfor stress-fremkaldende situationer herunder støj, flere opgaver ad gangen, flere kontaktpersoner, deadlines."

Kommunens lægekonsulenter har i deres vurderinger af sagen bl.a. noteret følgende:

> "Vurdering:
>
> Har udviklet det symptombillede, som i visse tilfælde udvikles efter whiplashpåvirkning. Klinisk er der fraset reduceret bevægelighed i halsryggen samt ømhed af nakke-skuldermuskulaturen normale forhold.
>
> De beskrevne kliniske objektivt påviselige fund kan således ikke alene forklare klientens meget reduceret funktionsniveau.
>
> Neuropsykologisk er der påvist vanskeligheder som kan relateres til den kroniske smertetilstand.

På baggrund af oplysningerne fra egen læge kan man få indtryk af en vis personlighedsmæssig skrøbelighed."

Videre fremgår det bl.a. af en længere redegørelse af 15/1 2004 fra kommunens lægekonsulent:

"**Fremtidsønsker**

…

Stort ønske om at komme ud på arbejdsmarkedet i fleksjob. Var noget overrasket over den noget pessimistiske konklusion fra RCA. Ser selv mulighed for at arbejde i hvert fald 3-3½ time dagligt, men der må ikke være krav til større indlæring. Nævner selv piccolineopgaver med postomdeling, arkiveringsopgaver, sortering og eventuelt kaffebrygning. Udover dette har hun ikke nogen bud beskæftigelsesområder."

Det fremgår af sagen, at klageren er blevet godkendt til fleksjob pr. 1612 2004. I skrivelse af 11/2 2004 fra Social- og Sundhedsforvaltningen hedder det bl.a.:

"**GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN**

Vi vurderer, at din arbejdsevne er varigt nedsat på grund af en kronisk smertetilstand, der medfører, at du har konstante smerter i nakke, arm og hoved. Endvidere vurderer vi, at du har et meget lave 'stress-niveau' der ligeledes begrænser din arbejdsevne, idet du har behov for en planlagt og struktureret dagligdag for at kunne fungere. Der er lagt vægt på, at der ikke er yderligere behandlingsmuligheder. Endeligt er der lagt vægt på, at arbejdsprøvningen på G. Skole og på RCA dokumenterer, at du ikke vil kunne magte et arbejde på ordinere vilkår - men at du vil kunne varetaget et arbejde på skånsomme vilkår eksempelvis som piccoline/servicemedarbejder, hvis dine skånehensyn kan blive tilgodeset. Der henvises i øvrigt til ressourceprofil, som tidligere er udleveret."

Selskabet forelagde herefter sagen for sin lægekonsulent, og på baggrund af hans tilbagemelding vurderede selskabet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kunne anses for at være nedsat med mindst 2/3 på grund af sygdom eller ulykkestilfælde. Dette meddelte selskabet klageren i skrivelse af 29/4 2004.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har i klageskrivelsen bl.a. anført, at hun kun kan arbejde 2-2½ time dagligt, hvilket er lige på grænsen af, hvad hun kan klare. Endvidere henviser hun bl.a. til, at Industriens Pension har vurderet hendes erhvervsevne til at være nedsat med mindst 2/3 og i den forbindelse har udbetalt invalidesum.

I selskabets skrivelse af 15/6 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Efter en fornyet gennemgang af sagen skal vi fastholde den trufne afgørelse.

…

I den konkrete sag har vores lægekonsulent vurderet, at det efter modtagelsen af akterne fra kommunens sag om sygedagpenge/fleksjob den 15. marts 2004 var muligt at vurdere forsikredes generelle erhvervsevne.

Ved vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevne har vores lægekonsulent hæftet sig ved, at forsikrede selv har oplyst, at hun mener, at hun kan klare 3-3½ times arbejde dagligt. Dette stemmer overens med det forhold, at forsikrede rent faktisk i omkring 5 år efter ulykken arbejdede på fuld tid inden hun måtte sygemelde sig.

Der er efter vores opfattelse tale om en meget stor forskel på forsikredes arbejdsformåen i arbejdsprøvningsforløbet, sammenhold med oplysningerne om indsatsen forud for hendes sygemelding og der ses ikke at være indtruffet en forværring af en styrke og en karakter, der kan forklare den store forskel.

Hertil kommer, at følger efter piskesmældslæsioner efter lægelig erfaring ikke forværres over tid, og at forsikredes oplevelse af en forværring af hendes gener således ikke kan tilskrives følger efter piskesmældslæsionen.

Følger efter piskesmældslæsioner er uspecifikke, og gener der svarer til følger efter piskesmældslæsioner kan således komme af mange andre årsager - også af årsager, der ikke kan karakteriseres som sygdom.

Det skal også bemærkes, at der ved kommunens vurdering af sagen er lagt vægt på forsikredes personlighedsstruktur. Det er bemærket, at forsikrede tidligere er blevet behandlet for en psykisk lidelse. Vi må ud fra beskrivelserne i sagen lægge til grund, at forsikrede er blevet helbredt for denne psykiske lidelse, og at den ikke har indflydelse på hendes erhvervsevne. Der er ikke oplysninger om, at forsikredes personlighedsstruktur har en karakter, der kan betegnes som sygelig, og vi må på den baggrund konstatere, at der ikke er rent helbredsmæssige årsager til, at forsikrede skulle være ude af stand til at arbejde mere end en tredjedel tid.

Dette synes også at være i overensstemmelse med forsikredes egen opfattelse af situationen, jf. kommunens lægekonsulents vurdering af 15. januar 2004.

På den baggrund er det vores vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke kan anses for at være nedsat med mindst to tredjedele på grund af sygdom eller følger efter ulykkestilfælde og vi skal således fastholde, at forsikrede ikke efter den 1. maj 2004 har været berettiget til præmiefritagelse på den tegnede forsikring."

I skrivelse af 27/6 2004 til nævnet fastholder klagerens ægtefælle, at klagerens erhvervsevne er nedsat med 2/3. Han henviser bl.a. til, at hun kun kan arbejde 2-2½ time dagligt med de forskellige skånehensyn, hun måtte have brug for. Endvidere henvises der til, at selskabet efterfølgende har forhøjet méngraden til 15 %. Videre mener han, at det er under al kritik, at selskabet bringer hendes tidligere psykiske problemer frem, når selskabet selv finder, at det intet med sagen har at gøre.

Selskabet har i skrivelse af 20/7 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har gennemgået sagen og har fundet, at oplysningerne i forsikredes brev af 27. juni 2004 ikke giver anledning til at ændre på vores tidligere trufne afgørelse.

Forsikredes brev giver os dog anledning til at kommentere følgende:

Forsikrede er omfattet af en forsikring, der yder dækning såfremt hendes generelle erhvervsevne nedsættes med mindst to tredjedele, som følge af sygdom eller ulyk-

ke. Det skal således kunne dokumenteres, at tabet af erhvervsevne alene skyldes helbredsmæssige årsager.

Resultaterne af forsikredes revalideringsforløb og arbejdsprøvninger kan således ikke alene udgøre tilstrækkelig dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne kan anses for nedsat med mindst to tredjedele.

Det fremgår af forsikredes brev af 27. juni 2004, at forsikrede alene har kunnet arbejde efter ulykken, idet arbejdet er udført under skånehensyn. Vi skal i denne forbindelse bemærke, at dette forhold ikke ses dokumenteret i sagens oplysninger, og at denne oplysning fra forsikrede ikke ændrer på vores opfattelse af, at hun ikke har mistet mindst to tredjedele af hendes generelle erhvervsevne. Tværtimod bekræfter det blot vores vurdering af, at forsikrede bør kunne bestride et arbejde, i hvert fald på halv tid, idet hun rent faktisk har været i stand til dette i tiden efter ulykken, og som tidligere anført i vores brev af 15. juni 2004, er der ingen oplysninger i sagen, der beskriver en sådan forværring i forsikredes helbredstilstand, at hun ikke længere skulle være i stand til at bestride et arbejde på nedsat tid.

For så vidt angår henvisningen til, at Codan har erkendt, at forsikredes piskesmældslæsion er blevet forværret over tid, idet Codan efterfølgende har hævet méngraden skal vi bemærke, at dette ikke har relevans i nærværende sag, idet spørgsmål om méngrad henhører under forsikredes ulykkesforsikring, som ikke indeholder samme kriterier og vurderinger, som den vurdering, der foretages i forbindelse med behandlingen af forsikredes livsforsikring.

Idet vi iøvrigt skal henvise til vores brev af 15. juni 2004 skal vi fastholde vores trufne afgørelse."

Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser indeholder bl.a. følgende

"**§ 1. Definition af invaliditet**

Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiget til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egne er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

§ 4. Præmiefritagelse respektive invaliderenters ikrafttræden og ophør

…

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invaliderente ophører."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan således ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

Underskrevet i formandens fravær

Henning Jønsson
direktør